

Kesko vastaa asiakkaan puolesta

Yritysvastuu on olennainen osa strategiaa ja koko konsernin asia. Vastuullisuusraportointi toimii sekä ohjauksen että valvonnan välineenä kansainvälisessä yhtiössä.

TEKSTI // **TAINA KIVELÄ** KUVAT // **JARI HÄRKÖNEN**

PITKÄÄN odotettu talvi on vihdoinkin tullut Helsinkiin. Nopeasti jäätyvästä merestä nousee hyytävä usva, kun kävelen kaupungin halki Keskon pääkonttoriin Katajanokalle. Sisälle taloon kylmä ei yllä – kahvipöytä on kalettu ja isännät vieraanvaraisia perinteiseen tapaan.

– Tavoitteemme on, ettei asiakkaan tarvitse pohtia vastuullisuuskysymyksiä meillä asioidessaan. Huolehdimme siitä, että tarjolla olevat tuotteet ovat vastuullisesti tuotettuja, arvoketjun alusta loppuun asti, kertoo **Matti Kalervo**.

Vastuullisuus strategian ytimessä

Diplomi-insinööri Kalervo on Keskon uusi vastuullisuusjohtaja, mutta keskolainen hänestä tuli jo viisitoista vuotta sitten. Elintarvikeala oli tullut tutuksi jo aikaisemmista töistä. Kalervon johdettavana on myös tuoteturvallisuus, jota pidetään keskeisenä osana Keskon yhteiskuntavastuuta.

– Vastuullisuus on meillä arvo ja strateginen valinta. Ylin johto on siihen erittäin sitoutunut, kuvaa Kalervo menestyksen taustoja yhteiskuntavastuureportointikilpailuissa.

Raportointiin käytetyt panokset tuottavat tulosta

Talous- ja rahoitusjohtaja **Jukka Erlundin** mukaan vastuullisuusraportointi tukee johtamista, ja siihen käytetyt panokset tuottavat hyvän tuloksen.

– Maineen lisäksi myös taloudellinen tulos paranee muun muassa tehokkaamman energiankäytön myötä, hän täydentää.

Erlund on ollut taloustehtävissä Keskon organisaatiossa noin kymmenen vuotta. Yhteiskuntavastuulla ja sen raportoinnilla on pitkä historia jo ennen hänen aikojaan. Kisakunnon perustaa on rakennettu kauan, ja kehitystyö jatkuu edelleen.

– Joka vuosi tulee jotakin uutta. Uudistustarve tulee joko talon sisältä tai toimintaympäristöstä. Viranomaissään- →

Jukka Erlund ja Matti Kalervo tuntevat globaalien toimittajaketjujen haasteet. – Edellytämme suorilta riskimaatoimittajiltamme vastuullisuuden varmentamista kansainvälisellä sertifiointilla tai auditoinnilla.

– Hyvämaineinen yritys kannattaa pitkällä aikavälillä parhaiten saaden sijoittajien luottamuksen, Jukka Erlund uskoo.

– Ympäristövastuulliset ratkaisut ovat usein myös kustannustehokkaita, sanoo Matti Kalervo.

MAINEEN LISÄKSI MYÖS TALOUDELLINEN TULOS PARANEE MM. TEHOKKAAMMAN ENERGIANKÄYTÖN MYÖTÄ.

nökset ovat usein muutoksen lähtökohdana, Matti Kalervo toteaa.

Kesko tähtää maailman parhaaksi

Yritysvastuu on laaja käsite. Sen piiriin kuuluvat sekä taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristövastuu. Keskon tavoitteena on olla kaupan alan edelläkävijä maailmassa kaikilla näillä alueilla.

Yritys onkin ollut maailman sadan vastuullisemman yrityksen The Global 100 -listalla vuodesta 2005 alkaen. Kaksi muuta suomalaisyritystä on jo sijoittunut kymmenen parhaan joukkoon, ja Kesko haluaa samaan seuraan niiden kanssa.

Painopiste sidosryhmille merkittävässä asioissa

Keskossa vastuullisuustyön painopisteet valitaan olennaisuusarvioinnissa. Arvioinnin perusteena ovat asian merkittävyys sidosryhmille ja sen mahdollinen vaikutus Keskon. Tulos kuvataan olennaisuusmatriisissa, jossa neljä tärkeintä asiaa ovat taloudellinen kannattavuus, hyvä hallinnointitapa ja riskienhallinta, tuoteturvallisuus- ja laatu sekä saavutettavuus ja monikanavaisuus.

Kärkisijan matriisissa saavat siis varsin kovat, taloudelliset asiat. Pehmeäm-

mät – henkilöstön hyvinvointiin, ympäristön ja luonnonvarojen säästämiseen ja yhteisöihin liittyvät seikat – tulevat toki myös esille. Olennaisia ovat monenlaiset ja erilaiset asiat.

Erlund ja Kalervo vakuuttavat, että vastuun eri alueiden tavoitteet eivät silti ole ristiriidassa keskenään, ne päinvastoin tukevat toisiaan.

Lähtökohtana taloudellinen kannattavuus

Matti Kalervo listaa ykkösasiaksi taloudellisen kannattavuuden, joka luo edellytykset kaikkien muiden vastuualueiden hyvään hoitoon.

– Hyvämaineinen yritys kannattaa pitkällä aikavälillä parhaiten, ja saa sijoittajien luottamuksen, jatkaa Erlund.

Kalervon mukaan ympäristövastuulliset ratkaisut ovat usein kustannustehokkaita.

– Energiaa ja vettä säästävät sekä ympäristön kuormitusta vähentävät laitteet ja toimintatavat säästävät myös rahaa.

Globaalit toimitusketjut haaste

Sosiaalisen vastuun toteutuminen globaalissa toimittajaketjussa on haastava

asia, sen molemmat toki tunnustavat. Siihen tarvitaan monien tahojen yhteistyötä.

– Edellytämme suorilta riskimaatointijaltamme vastuullisuuden varmentamista kansainvälisellä sertifiointilla tai auditoinnilla. Ensisijaisesti suositamme SA8000-sertifiointia tai BSCI-auditointia, Kalervo kertoo.

SA8000 on maailmanlaajuisesti käytetty standardi. Se huomioi muun muassa pakko- ja lapsityövoimaan, työterveyteen ja -turvallisuuteen, järjestäytymisvapautteen sekä työehdoista sopimiseen, syrjintään, kurinpitoon, työmäärään ja palkintaan liittyvät asiat.

BSCI taas on Euroopan kaupan alan kehittämä sosiaalisen laadunvalvonnan malli, jonka mukaan työntekijöiden perusoikeuksia ovat YK:n ihmisoikeudet, lapsen oikeudet ja ILO:n työelämän oikeudet.

Vastuu jalkautuu paikallisesti

Kesko toimii kahdeksassa maassa, joista monet ovat sijoittuneet Transparency Internationalin korruptiomittauksessa huonosti. Suomi on listalla kolmantena, sen sijaan Venäjän sijaluku on 143. Myös Baltian maiden luvuissa on paljon parantamisen varaa.

Keskon linjauksia yhteiskuntavastuusta on tiukka: samat säännöt pätevät kaikissa maissa. Vastuulliset toimintatavat on koottu ohjekirjaan, joka on käännetty kaikille konsernin kielille. Kirjassa on myös esimerkkejä tilanteista, joissa sääntöjä joudutaan jatkaväisessä työssä soveltamaan.

– Linjaukset ja ohjeistus jalkautetaan koulutuksella, joka aloitetaan paikallisesta johdosta. Henkilöstön ohjaus ja koulutus tapahtuu kunkin maan omalla kielellä, ja se on johdon vastuulla, kertovat Erlund ja Kalervo.

– Sääntöjen noudattamista valvotaan. Vastuullisuusraportointi toimii sekä ohjauksen että valvonnan välineenä. Controllerit ja sisäinen tarkastus tekevät oman osansa yhteiskuntavastuun toteuttamisen varmistamiseksi kaikkialla organisaatiossa. □

Tilinpäätös- ja vastuuraportointi tukevat toisiaan

SEKÄ Jukka Erlund että Matti Kalervo pitävät vastuullisuusraportoinnin nykytilaa hyvänä. Molemmat painottavat, että raportoinnissa pitäisi keskittyä olennaiseen. Olennainen taas vaihtelee yritys- ja aluekohtaisesti. Painopisteet vaihtelevat myös globaalin konsernin sisällä.

– Vastuullisuusraportoinnin avulla sidosryhmät saavat tietoa Keskon yhteiskuntavastuun toteutumisesta myös numeraalisessa muodossa. Omistajien, sijoittajien, analyytikkojen, henkilöstön ja median lisäksi toivomme viestimme tavoittavan myös asiakkaat, yhteistyökumppanit ja kansalaisjärjestöt, luettelee Erlund.

Tilinpäätös- ja vastuuraportointi tukevat toisiaan

Keskossa tilinpäätös- ja vastuuraportointi tukevat toisiaan. Tulostiedot ovat tärkeä osa vastuullisuusraporttia, ja vastuullisuusasiat puolestaan olennainen osa vuosikertomusta.

– Keskon vuosikertomus julkaistaan maaliskuussa, ja yhteiskuntavastuuraportti huhti-toukokuun vaihteessa. Tämä malli varmistaa sekä raportoinnin kattavuuden että tehokkaan työskentelyn, Erlund jatkaa.

Raportit tuotetaan osittain samoin voimin, mutta viisi henkilöä keskittyy ensisijaisesti vastuunasioiden hoitoon. Yhteiskuntavastuuta kuvaavia GRI-tunnuslukuja kerätään, lasketaan ja analysoidaan myös muualla. Erlund ja Kalervo arvioivat, että prosessissa on mukana 30–40 henkilöä.

– Yhteiskuntavastuutiimissä on kolme henkilöä, joista yksi on erikoistunut raportin teemajuttuihin, toinen hankinnan vastuullisuuden ja kolmas ympäristön tunnuslukuihin, kertoo Kalervo.

– Taloustiimissä ja henkilöstöhallinnossa on molemmissa yksi henkilö, joiden toimenkuva painottuu vastuuraportointiin, jatkaa Erlund.

Vastuuraportoinnin sääntelymuutoksia harkittava huolella

Vastuullisuusraportointia varten tarvitaan oma tietojärjestelmä, jossa on yhteydet moniin muihin hallinnon järjestelmiin. Sekä tilinpäätös- että vastuullisuusraportit varmennetaan ulkoisesti. Molemmat raportointiprosessit ovat myös sisäisen kontrollin ja tarkastuksen kohteena.

Raportointikäytäntöjen olennaiset muutokset vaatisivat Keskossa suuria muutoksia sekä työprosesseihin että tietojärjestelmiin.

Sekä talousjohtaja että vastuullisuusjohtaja toivovat, että tilinpäätös- ja vastuullisuusraportoinnin yhdistämistä suunnittelevat viranomaiset harkitsevat muutoksen todellisen tarpeen huolellisesti. Nykyinen käytäntö toimii heidän mielestään hyvin, ja kehitystyötä voisi hyvin tehdä sen puitteissa.